

محول شده در محدوده استان ذی ربط است.

ماده ۲- سازمان فقط در مرکز هر استان منطبق با تقسیمات کشوری تشکیل می شود.

ماده ۳- سازمان دارای شخصیت حقوقی مستقل است و در چهارچوب مقررات اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی وزارت کشاورزی و قوانین و مقررات مربوط دارای استقلال مالی و اداری است.

ماده ۴- رئیس سازمان بالاترین مقام اجرایی سازمان است که با حکم وزیر کشاورزی منصوب می شود و مسوولیت حسن انجام امور و حفظ اموال و منافع سازمان و اجرای قوانین و مقررات ذی ربط را بر عهده دارد و در ارتباط با وظایف و اختیارات محول شده در مقابل وزیر کشاورزی پاسخگو است.

تبصره - رئیس سازمان می تواند به تشخیص و مسوولیت خود قسمتی از اختیاراتش را به هر یک از معاونان، مدیران و رؤسای واحدها تفویض کند.

ماده ۵- نظارت عالیه و هماهنگی در امور کلیه واحدهای شرکت ها و سازمان های وابسته به وزارت کشاورزی در سطح استان بر عهده رئیس سازمان است.

ماده ۶- نمودار تشکیلات سازمان بر اساس پیشنهاد و با هماهنگی آن، توسط وزارت کشاورزی تهیه و به تایید سازمان امور اداری و استخدامی کشور می رسد.

ماده ۷- تصویب تشکیلات تفصیلی سازمان بر اساس اصول و ضوابطی که به تایید سازمان امور اداری و استخدامی کشور می رسد با وزیر کشاورزی است.

تبصره - تا تصویب ضوابط یاد شده، تشکیلات تفصیلی سازمان بر اساس ضوابط و موازین تشکیلاتی و رویه معمول به تایید سازمان امور اداری و استخدامی کشور می رسد.

ماده ۸- سازمان دارای کد بودجه استانی مستقل است که هر سال در قانون بودجه منظور شده و طبق مفاد تبصره های آن و به طور مستقل دریافت و هزینه می شود. همچنین سازمان سهم اعتبارات ملی خود را که به صورت متمرکز زیر کد وزارت کشاورزی در قانون بودجه درج می شود، دریافت و هزینه می کند.

ماده ۹- وظایف سازمان بشرح زیر است:

۱- تهیه و تدوین خطوط اصلی، خط مشی ها، اهداف، برنامه ها و سیاست های توسعه کشاورزی با توجه به وظایف محوله در قالب سیاست ها و برنامه های مصوب، همچنین ارائه پیشنهادها و اطلاعات مرتبط با تنظیم برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت به مراجع ذی ربط در سطح استان.

۲- بررسی، تدوین، تنظیم و اجرای برنامه ها، خط مشی ها، طرح ها و دستورالعمل های مربوط به نظام جامع کشت و بهبود و توسعه هر یک از محصولات کشاورزی استان در قالب سیاست های مصوب بخش کشاورزی.

۳- اجرای کامل و همه جانبه برنامه ها و طرح های مختلف آب و خاک و آن قسمت از امور مربوط به زمین که بر اساس قوانین، مصوبات، آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوط، در محدوده وظایف و اختیارات سازمان قرار می گیرد.

۴- انجام اقدامات لازم در زمینه حفظ، بهبود و توسعه کمی و کیفی تولیدات کشاورزی استان و تأمین منافع تولید کنندگان.

۵- تولید، جمع آوری، طبقه بندی، پردازش، نگهداری، استخراج، به هنگام سازی و انتشار آمار و اطلاعات مورد نیاز بر اساس طرح ها و مدل های مصوب.

۶- شناخت و تعیین امکانات و استعداد های بالقوه و بالفعل منابع و عوامل تولید کشاورزی استان و مسایل و مشکلات فنی و اقتصادی و اجتماعی مربوط به توزیع، مدیریت و بهره برداری از آنها.

۷- مطالعه، بررسی، برنامه ریزی، تهیه، اجرا و ارزشیابی طرح ها، برنامه ها و دوره های آموزشی و ترویجی مورد نیاز کشاورزان و کارکنان در قالب سیاست ها و برنامه های مصوب.

۸- تهیه و اجرای طرح های تحقیقاتی، آموزشی و ترویجی بر اساس خط مشی های ابلاغی وزارت کشاورزی.

۹- بررسی نظام های بهره برداری استان و فراهم کردن موجبات توسعه مناسب ترین آنها با توجه به خصوصیات فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی منطقه و حمایت و تجهیز تشکلهای قانونی تولید کنندگان و خدمات تولید.

۱۰- انجام اقدامات لازم در زمینه استقرار روشهای مناسب عرضه و تقاضای تولیدات کشاورزی و ارائه آمار و اطلاعات به هنگام به منابع تولید.

۱۱- انجام اقدامات لازم در زمینه خرید، بازاریابی، فروش، بیمه (با هماهنگی صندوق بیمه محصولات کشاورزی)، نگهداری، امحا و نظایر آن در خصوص محصولات کشاورزی که بر اساس قوانین، مصوبات، آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوط، در محدوده وظایف و اختیارات سازمان قرار می گیرد.

۱۲- انجام بررسی های لازم در مورد برآورد و تشخیص کمی و کیفی کلیه نیازهای تکنولوژیکی استان متناسب با خصوصیات و ویژگیهای بخش کشاورزی و

تهیه و اجرای طرح های مکانیزاسیون و سایر برنامه های مورد نیاز بر اساس سیاست ها و خط مشی های ابلاغی.

۱۳- فراهم کردن زمینه های لازم برای بهبود و توسعه صنایع مربوط به جمع آوری، نگهداری، تبدیل و عمل آوری محصولات غذایی کشاورزی.

۱۴- انجام کلیه امور مالی، حسابداری، اداری، رفاهی و خدماتی بر اساس قوانین و مقررات مربوط و در محدوده اختیارات تفویض شده.

۱۵- ابلاغ سهم برنامه ای هر یک از واحدهای تابع سازمان.

۱۶- هدایت، حمایت، نظارت و ارزشیابی فعالیت های جاری و عمرانی واحدها تابع سازمان.

ماده ۱۰- اختیارات رئیس سازمان بشرح زیر است:

۱- تأیید برنامه های سالانه، کوتاه مدت و میان مدت سازمان، و پیشنهاد آنها مراجع ذی صلاح برای تصویب.

۲- تأیید بودجه جاری و عمرانی سازمان و پیشنهاد آن به مراجع ذی صلاح برای تصویب.

۳- ایجاد هماهنگی بین واحدهای سازمان ها و شرکت های وابسته به وزارت کشاورزی مستقر در سطح استان و واحدهای تابع سازمان.

۴- شرکت در شوراها و سایر مراجع تصمیم گیری در سطح استان.

۵- نظارت بر حسن اجرای آیین نامه ها و ضوابط و مقررات مالی، اداری و استخدامی و تشکیلاتی وزارت کشاورزی.

۶- استیفای منافع و حفظ حقوق سازمان در دادگاهها و مراجع صالح قضایی قانونی، اصالتاً یا به وسیله وکیل با حق توکیل غیر در چهارچوب اختیارات تفویض شده.

۷- امضای قراردادهای، چک ها و اسناد تعهدآور سازمان با رعایت مقررات مربوط.

۸- عزل و نصب معاونان سازمان و مدیران کشاورزی شهرستان ها.

۹- پیشنهاد انتصاب مدیران و رؤسای شعب و نمایندگی های شرکت های وابسته به وزارت کشاورزی.

۱۰- صدور احکام مسوولان امور مالی و امنای اموال سازمان با توجه به مقررات اداری، مالی، تشکیلاتی و استخدامی وزارت کشاورزی.

۱۱- نظارت بر حسن انجام امور و مصرف بودجه و اعتبارات و انجام هزینه ها.

۱۲- انجام سایر وظایف و امور محول شده از سوی وزیر کشاورزی.

این اساسنامه به موجب نامه شماره ۷۰۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۸/۱ شورای محترم نگهبان به تایید شورای یاد شده رسیده است.

معاون اول رئیس جمهور - حسن حبیبی

شماره ۱۳۴۶۸/ت ۳۲۰ هـ

۱۳۷۳/۸/۲۱

وزارت راه و ترابری - وزارت کشور - وزارت نفت - گمرک ایران

هیات وزیران در جلسه مورخه ۱۳۷۳/۸/۱ بنا به پیشنهاد شماره ۷۷۵۷/۱

مورخ ۱۳۷۳/۶/۱۲ وزارت راه و ترابری و به استناد ماده واحده قانون «مقررات تردد

وسایل نقلیه خارجی» - مصوب ۱۳۷۲ - آیین نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح

زیر تصویب نمود:

«آیین نامه اجرایی قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی»

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- ورود و تردد وسایل نقلیه جاده ای خارجی اعم از مسافربری و باری

در قلمرو جمهوری اسلامی ایران، مستلزم اخذ پروانه تردد از سازمان حمل و نقل و

پایانه و پرداخت مابه التفاوت سوخت است.

تبصره ۱- منظور از قانون در این آیین نامه، قانون «مقررات تردد وسایل نقلیه

خارجی» است.

تبصره ۲- منظور از وسیله نقلیه خارجی، وسیله نقلیه ای است که دریکی از

کشورهای خارجی ثبت و شماره گذاری شده و براساس قوانین و مقررات مربوط مجاز

به حمل و نقل بار یا مسافر بین المللی باشد.

تبصره ۳- منظور از مابه التفاوت سوخت مصرفی، مابه التفاوت قیمت داخلی

سوخت وسایل حمل و نقل با قیمت های متعارف خارجی است که براساس طول

مسیر تردد و متوسط مصرف سوخت هر یک از وسایل نقلیه خارجی و در چهارچوب

عملکرد و رفتار متقابل کشورهای اعزام کننده وسایل نقلیه، توسط سازمان حمل

و نقل و پایانه تعیین شده و توسط رانندگان وسایل نقلیه خارجی به حساب خزانه وار

میشود.

ماده ۲- پروانه تردد برگه ای است که توسط سازمان حمل و نقل و پایانه

می شود و مشخصات عملیات حمل و نقل وسایل نقلیه خارجی، از جمله نام

ورودی و خروجی، طول و مسیر تردد، زمان سفر، و مدت زمان مجاز رانندگی برای

بر راننده وسیله نقلیه خارجی را تعیین می‌کند.

این پروانه توسط دفاتر نمایندگی وزارت راه و ترابری مستقر در محوطه گمرکی در مرزهای جاده‌ای بین‌المللی کشور صادر و در بدو ورود، به رانندگان وسایل نقلیه خارجی داده می‌شود.

تبصره - مسیر تردد در این آیین‌نامه به جاده‌هایی اطلاق می‌شود که توسط سازمان حمل و نقل و پایانه و با همکاری نیروهای انتظامی به عنوان جاده‌های (T.I.T) برای تردد وسایل نقلیه خارجی و در قلمروی جمهوری اسلامی تعیین و در پروانه تردد قید می‌شود.

ماده ۳- کلیه وسایل نقلیه جاده‌ای خارجی که به قلمروی کشور وارد می‌شوند اعم از آن که مقصد آنها داخل کشور باشد یا از قلمروی کشور عبور کنند، مشمول مفاد این آیین‌نامه هستند.

ماده ۴- منظور از ایمن‌سازی جاده‌ها، هر نوع فعالیتی است که موجب افزایش ضریب ایمنی و کاهش تصادفات جاده‌ای می‌شود، از قبیل توسعه و تجهیز پاسگاه‌های انتظامی، ارائه آموزش‌های ایمنی و ترافیکی به رانندگان و عموم مردم و ارتقای فرهنگ رانندگی به منظور رعایت اصول و ضوابط ایمنی در جاده‌ها با استفاده از وسایل ارتباط جمعی.

ماده ۵- منظور از مجتمع‌های خدماتی - رفاهی (تیرپارکها)، مجموعه‌هایی است که به منظور ارائه خدمات مورد نیاز به رانندگان وسایل نقلیه ایرانی و خارجی و سرنشینان آنها در کنار شهرها، همچنین در طول جاده‌های ترانزیتی کشور ایجاد می‌گردند و در آن سرویس‌های تعمیراتی، بهداشتی، درمانی و رستوران، مسجد، استراحت‌گاه، جایگاه‌های عرضه سوخت، پارکینگ‌ها و سایر خدمات رفاهی و اداری مورد نیاز مستقر می‌شوند.

فصل دوم - چگونگی ورود، تردد و توقف وسایل نقلیه خارجی در قلمروی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۶- وسایل نقلیه خارجی در بدو ورود به خاک کشور باید از دفاتر نمایندگی وزارت راه و ترابری مستقر در مرزهای جاده‌ای بین‌المللی پروانه تردد بگیرند.

تبصره - تردد وسایل نقلیه خارجی بدون اخذ پروانه مذکور ممنوع است.

گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است از ورود وسایل نقلیه خارجی فاقد پروانه تردد به داخل کشور جلوگیری کند مگر اینکه این پروانه در مرز از نمایندگان سازمان حمل و نقل و پایانه اخذ شود، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت برخورد با کامیون خارجی فاقد پروانه تردد، قوزی آن را به نزدیکترین گمرک هدایت کند.

ماده ۷- سازمان حمل و نقل و پایانه موظف است باتوجه به قیمت رایج سوخت وسایل حمل و نقل در داخل کشور و قیمت‌های متعارف بین‌المللی آن، و در چهارچوب عملکرد و رفتار متقابل کشورهای اعزام‌کننده وسایل نقلیه، قیمت سوخت مصرفی هر یک از وسایل حمل و نقل خارجی در قلمروی جمهوری اسلامی ایران را تعیین کند.

تبصره ۱- سازمان حمل و نقل و پایانه موظف است به تناسب تغییر در هر یک از عوامل مؤثر در تعیین سوخت مصرفی وسایل نقلیه خارجی، نسبت به تجدیدنظر و به‌روز نمودن قیمت تعیین شده اقدام کند.

بدیهی است قیمت تعیین شده تازمان تجدیدنظر بعدی معتبر و ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲- وزیر راه و ترابری مجاز است مسوولیت دریافت وجوه موضوع قانون را به‌هر یک از سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته و تابع وزارت راه و ترابری تفویض کند.

ماده ۸- دفاتر نمایندگی حمل و نقل و پایانه در مرزهای بین‌المللی کشور موظف هستند قبل از صدور پروانه تردد وسایل نقلیه خارجی، قبض مربوط به پرداخت مابه‌التفاوت سوخت وسایل نقلیه خارجی را به حساب‌های اعلام شده خزانه از رانندگان خارجی دریافت کنند.

ماده ۹- وزارت نفت موظف است اقدامات لازم را جهت احداث جایگاه فروش فرآورده‌های نفتی در کلیه مرزهای جاده‌ای براساس اعلام وزارت راه و ترابری به عمل آورده، نسبت به کنترل میزان سوخت خروجی وسایل نقلیه خارجی اقدام نماید.

تبصره - تعیین میزان سوخت خروجی به عهده سازمان حمل و نقل و پایانه با همکاری وزارت نفت است.

ماده ۱۰- رانندگان وسایل نقلیه خارجی به منظور تردد در جاده‌های کشور جمهوری اسلامی ایران باید اسناد و مدارک زیر را همیشه همراه داشته، به‌هنگام بزرخواست به مأموران نیروی انتظامی و سایر مسوولان ذی‌ربط ارائه نمایند:

الف - پروانه تردد.

ب - گواهینامه معتبر بین‌المللی.

ج - کارت بیمه معتبر.

د - دفترچه مالکیت بین‌المللی وسیله نقلیه.

تبصره - نیروی انتظامی موظف است ضمن بازرسی وسایل نقلیه خارجی در کلیه پاسگاه‌های محل عبور آنها از تردد و عبور و مرور وسایل نقلیه خارجی فاقد مدارک فوق جلوگیری و طبق مقررات مربوط اقدام نماید.

ماده ۱۱- رانندگی وسایل نقلیه خارجی در جاده‌های جمهوری اسلامی ایران بیش از ده ساعت در یک شبانه‌روز برای هر راننده ممنوع است.

ماده ۱۲- توقف وسایل نقلیه خارجی فقط در تیرپارک‌ها یا نقاط تعیین شده توسط سازمان حمل و نقل و پایانه مجاز است.

تبصره ۱- سازمان حمل و نقل و پایانه موظف است اولویت‌ها و محل استقرار و مشخصات لازم را برای احداث تیرپارک‌ها تعیین و اعلام کند.

تبصره ۲- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است حسب درخواست وزارت راه و ترابری نیروهای خود را در مکان‌های در نظر گرفته شده و تیرپارک‌ها مستقر کرده همچنین ساعت ورود و خروج وسایل نقلیه خارجی در تیرپارک‌ها را ثبت کند.

تبصره ۳- در صورت تصادف یا خرابی وسیله نقلیه خارجی، توقف آن در خارج از تیرپارک‌ها و نقاط تعیین شده - مشروط به تایید نیروی انتظامی و ثبت آن در پروانه تردد وسیله نقلیه - بلامانع است.

ماده ۱۳- اقدام به حمل بار و مسافر خارج از موارد مذکور در اسناد حمل کالا و مسافر و پروانه تردد، توسط وسیله نقلیه خارجی ممنوع است مگر با مجوز کتبی وزارت راه و ترابری.

ماده ۱۴- رانندگان وسایل نقلیه خارجی مکلف به رعایت کلیه قوانین و مقررات حمل و نقل و راهنمایی و رانندگی در قلمروی جمهوری اسلامی هستند و در صورت تخلف از قوانین و مقررات مذکور و مفاد این آیین‌نامه، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با آنان برخورد قانونی نموده، نسبت به صدور برگ‌های جریمه اقدام می‌نماید.

ماده ۱۵- محل استقرار دفاتر نمایندگان سازمان حمل و نقل و پایانه در مرزهای جاده‌ای بین‌المللی کشور، محوطه گمرکی است. بدیهی است گمرک ایران نسبت به تخصیص فضای کاری مناسب به نمایندگان وزارت راه و ترابری در ساختمان‌های گمرکی اقدامات لازم را به عمل خواهد آورد.

تبصره - سازمان حمل و نقل و پایانه موظف است ظرف سه سال نسبت به احداث ساختمان‌های مورد نیاز نمایندگان خود در محوطه‌های گمرکی با هماهنگی گمرک ایران اقدام کند. هزینه احداث ساختمان‌های مذکور از محل مابه‌التفاوت قیمت سوخت وسایل نقلیه خارجی تأمین می‌شود.

ماده ۱۶- به سازمان حمل و نقل و پایانه اجازه داده می‌شود سالیانه حداکثر معادل یک درصد کل مبلغ وصولی از محل مابه‌التفاوت قیمت سوخت وسایل نقلیه خارجی را به منظور حسن اجرای این قانون هزینه کند.

ماده ۱۷- به سازمان حمل و نقل و پایانه اجازه داده می‌شود سالیانه حداکثر معادل پنج درصد (۵٪) کل درآمد وصولی از محل مابه‌التفاوت قیمت سوخت وسایل نقلیه خارجی را به منظور تجهیز و تدارکات لازم و ایفای وظایف و مسوولیت‌های ناشی از قانون در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار دهد.

ماده ۱۸- سیاست‌گذاری و اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌های ایمن‌سازی، نگهداری، بهسازی جاده‌ها و احداث مجتمع‌های خدماتی - رفاهی رانندگان از محل مابه‌التفاوت قیمت سوخت مصرفی وسایل نقلیه خارجی موضوع قانون به عهده وزارت راه و ترابری است.

ماده ۱۹- مسوولیت احداث مجتمع‌های خدماتی و رفاهی رانندگان بر عهده شرکت حمل و نقل و پایانه‌های وسایط نقلیه باری است و اعتبارات مربوط در این خصوص به عنوان منابع، در اختیار شرکت یادشده قرار می‌گیرد.

فصل سوم - مقررات حمل کالاهای وارداتی کشور

ماده ۲۰- در اجرای تبصره ۲ قانون، کلیه صاحبان کالاهای ایرانی که از ناوگان خارجی (زمینی، دریایی، هوایی) نسبت به حمل و ورود کالاهای خود به داخل کشور استفاده می‌کنند موظف به اخذ مجوز حمل کالا قبل از مراحل گشایش اعتبار از سازمان حمل و نقل و پایانه هستند.

تبصره - موارد استثنای در رابطه با صدور مجوز کلی برای کالاهایی که دارای شرایط خاص جسمی یا وزنی هستند بنا به پیشنهاد بالاترین مقام اجرایی دستگاه‌های ذی‌ربط به تصویب شورای عالی ترابری می‌رسد.

ماده ۲۱- بانک مرکزی و بانک‌های عامل گشایش اعتبار و گمرک ایران باید در انجام وظایف مربوط، مجوز حمل کالا را به عنوان یکی از اسناد مورد نیاز منظور و مطالبه کنند. در صورت عدم ارائه مجوز حمل توسط صاحب کالا، سازمان‌های مذکور از گشایش اعتبار یا ترخیص کالا، خودداری خواهند کرد.

ماده ۲۲- در زمان صدور مجوز، سازمان حمل و نقل و پایانه موظف است

در صورت وجود ناوگان ایرانی میزان عوارض ده درصد (۱۰٪) کل کرایه حمل را که باید توسط صاحب کالا به حساب خزانه واریز شود، در مجوز حمل قید نماید و در صورت تشخیص وجود نداشتن ناوگان ایرانی، مراتب باید در مجوز حمل صادر شده قید و تایید شود.

تبصره - کرایه واقعی حمل هر کالا، براساس نرخ متعارف حمل کالا و به قیمت «ارز خرید کالا»، توسط سازمان حمل و نقل و پایانه تعیین میشود.

ماده ۲۳- در موارد مشمول پرداخت عوارض کرایه حمل، بانکهای عامل گشایش اعتبار موظف هستند قیض بانکی پرداخت عوارض ده درصد (۱۰٪) را براساس مجوز حمل صادر شده در زمان معامله اسناد از صاحبان کالا دریافت و در مدارک خرید کالا منظور کنند.

ماده ۲۴- در صورت حمل کالا بدون اخذ مجوز حمل، وجود ناوگان ایرانی قطعی تلقی شده و صاحب کالا با اعلام سازمان حمل و نقل و پایانه و هنگام ترخیص کالا ملزم به پرداخت ده درصد (۱۰٪) کل کرایه واقعی حمل کالای مورد حمل می باشد و گمرک ایران برای انجام تشریفات گمرکی و ترخیص کالا باید اعلامیه وزارت راه و ترابری را مبنی بر پرداخت عوارض مذکور دریافت کند.

ماده ۲۵- سازمان حمل و نقل و پایانه مکلف است پس از دریافت مدارک، بررسی های لازم را در خصوص تشخیص موضوع مذکور در ماده (۲۳) انجام دهد و حداکثر ظرف هفتاد و دو (۷۲) ساعت نسبت به ارائه مجوز حمل به صاحبان کالا اقدام نماید.

ماده ۲۶- گمرک ایران موظف است از ترخیص کالاهایی که فاقد مجوز حمل یا فیش پرداخت عوارض حمل کالا (در موارد پیش بینی شده در مجوز حمل) هستند خودداری کند.

ماده ۲۷- سازمان حمل و نقل و پایانه، نیروی انتظامی و گمرک ایران مجری این آیین نامه خواهند بود و سایر وزارتخانه ها و سازمانها و مؤسسات دولتی ذی ربط موظف به همکاری و مساعدت در جهت اجرای این آیین نامه هستند.

معاون اول رئیس جمهور - حسن حبیبی

شماره ۴/۱۵۷۰ ت ۹۱ ک ۱۳۷۳/۸/۲۱

ریاست جمهوری - دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

اکثریت وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۷/۹ با توجه به اختیار تفویضی هیات وزیران (موضوع تصویب نامه شماره ۱۶۶۳۲ ت/۳۰ هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۳) به استناد بند (د) ماده (۴) قانون «چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران» - مصوب ۱۳۷۲ و با عنایت به تایید مقام معظم فرماندهی کل قوا، آیین نامه مرزبانی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران را به شرح زیر تصویب نمودند:

آیین نامه مرزبانی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- فرمانده منطقه ویژه انتظامی هر منطقه آزاد، مرزبان کشور جمهوری اسلامی ایران محسوب گردیده و با سمت مرزبان درجه ۱ یا درجه ۲ منصوب خواهد شد.

ماده ۲- تعیین مرزبان درجه ۱ یا مرزبان درجه ۲ بنا بر اهمیت و حساسیت و وسعت منطقه مرزی و قراردادهای مشترک با در نظر گرفتن ضوابط سازمان مرکزی مرزبانی نیروی انتظامی خواهد بود.

ماده ۳- برای هر یک از مناطق ویژه انتظامی که در مرزهای دریایی واقع شده باشند یک یگان دریایی منظور و زیر نظر مرزبان خواهد بود.

الف - استعداد سازمانی و پرسنلی و نوع تجهیزات یگان دریایی متناسب با وسعت و حساسیت حوزه مرزی و مأموریت های محوله ویژه منطقه آزاد خواهد بود.

ب - فرم لباس پرسنل و رنگ و آرم تجهیزات دریایی همانند سایر پرسنل یگان های دریایی خواهد بود.

ج - کلیه امکانات از قبیل اماکن، شناورها و غیره که مورد نیاز باشد توسط سازمان هر منطقه متناسب با استانداردهای نیروی انتظامی تهیه خواهد شد.

ماده ۴- مرزبانان و پاسگاه های مرزی و یگان های دریایی از نظر امور فنی مرزی تابع سازمان مرکزی مرزبانی ناجا میباشند.

ماده ۵- در صورت ضرورت ایجاد امکانات تفریحی، سیاحتی، خدمات ویژه و مشابه در آبهای داخلی و ساحلی متصل به مناطق آزاد بایستی قبلاً محدوده این مناطق با هماهنگی سازمان مناطق آزاد و سازمان بنادر و کشتیرانی و نیروی انتظامی و سایر سازمان های ذی ربط تعیین و مراتب به سازمان مرکزی مرزبانی ناجا اعلام شود.

ماده ۶- سایر وظایف عمومی مرزبانان به شرح زیر می باشد:

۱- دریافت استوارنامه از سازمان مرکزی مرزبانی،
۲- ملاقات با مرزبان کشور مقابل (همتای خود) و اعلام رسمیت و شروع به کار خود با ارائه استوارنامه.

۳- تحویل و تحول علائم مرزی و توجیه کامل به نحوه عبور خط مرز و ویژگی های موجود در مرز.

۴- اجرای مفاد معاهدات و پروتکل های بین دو کشور و قوانین بین المللی.

۵- اجرای قوانین و مقررات داخلی کشور و مناطق آزاد، مربوط به مرزبانی.

۶- اعمال سیاست های دولت جمهوری اسلامی ایران در مرز، با هماهنگی سازمان مرکزی مرزبانی.

۷- انجام اقدامات لازم در جهت مراقبت از حدود و ثغور کشور.

۸- استیفای حقوق دولت و مرزنشینان.

۹- انجام مکاتبات و شرکت در ملاقات های متناوب در خاک یکدیگر با دعوت قبلی مرزبانان به منظور رسیدگی و حل و فصل مسایل مرزی.

۱۰- سرپرستی اعضای شرکت کننده در ملاقات های مرزی اعم از اعضای ثابت و کارشناسان تخصصی (بر حسب ضرورت و نوع حادثه با انتخاب مرزبان) براساس معاهدات مرزی.

۱۱- دریافت و جمع آوری اخبار و اطلاعات و گزارش ها و رویدادهای سیاسی، مرزی نظامی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و تجزیه و تحلیل و انعکاس سریع آنها به سازمان مرکزی مرزبانی و مراجع ذی ربط ضمن اقدام لازم در هر مورد.

۱۲- همکاری در حل و فصل دعاوی حقوقی و اختلافات ایللی و عشیرتی بین اتباع دو کشور که در منطقه مرزی سکونت داشته یا منشاء وقوع آن در عمق نوار مرزی می باشد.

۱۳- بررسی مشکلات، نارسایی ها و مسایل مرزنشینان و اقدام در جهت رفع آنها و انعکاس به سازمان مرکزی مرزبانی در صورت باقی ماندن مشکلات.

۱۴- همکاری و هماهنگی لازم با سازمان های دولتی و نظامی و سایر ارگانها و نهادهای در جهت تسهیل اجرای وظایف قانونی آنها که در ارتباط با مرز می باشند.

۱۵- اقدام در مورد استرداد مجرمین و متهمین فراری دو کشور برابر قراردادهای فی مابین به شرط اینکه محل وقوع جرم در عمق نوار مرزی باشد در صورتی که با کشور مقابل قراردادی وجود نداشته باشد، ضمن توقیف احتیاطی متهم یا مجرم فراری از سازمان مرکزی مرزبانی کسب تکلیف خواهد نمود.

۱۶- اقدام در مورد صدور پروانه های گذر مرزی با عناوین (برگ راهداری - پاساوان - پروانه گذر - گذرنامه مرزی - برگ عبور - گواهی عبور) که در هر یک از معاهدات مشترک مرزی و تصویب نامه های وزیران (مرزهای جنوبی کشور) پیش بینی گردیده ضمن ایجاد تسهیلات لازم و هماهنگی با مرزبان کشور مقابل جهت تردد اتباع دو کشور از نقاط مرزی تعیین شده است.

۱۷- اقدام در مورد صدور گواهینامه های ویژه جهت تردد کارشناسان و کارکنان فنی برابر معاهدات دوجانبه بین المللی و ایجاد هماهنگی با مرزبان مقابل و فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت کارشناسان دوطرف.

۱۸- جلوگیری از هر گونه اقدام فیزیکی در نوار مرز و حاشیه آن قبل از اخذ مجوز از سازمان مرزبانی مرکزی.

۱۹- انجام بازدیدهای مشترک متناوب از کلیه علائم مرزی به منظور حصول اطمینان از یادبود بودن آنها در محل اولیه و خارج نشدن از حال استاندارد.

۲۰- تهیه و تنظیم آمارهای نوبه ای مرزی و تجزیه و تحلیل آنها و انعکاس به موقع به سازمان مرکزی مرزبانی و سازمان مناطق آزاد.

۲۱- گزارش فوری کلیه رویدادهای مهم مرزی به سازمان مرکزی مرزبانی و سازمان مناطق آزاد و حضور در محل و انجام اقدامات اولیه در محل.

۲۲- اجرای دستورهای سازمان مرکزی مرزبانی در کلیه امور مرزی.

۲۳- نظارت فنی مرزبانی بر نحوه اجرای کلیه کارهای عمرانی و طرحهای مرزی در مرز و اطمینان از عدم تضییع حقوق و منافع دولت و مرزنشینان و جلوگیری از ادامه کار در صورت مغایرت با منافع دولت و اعلام به سازمان مرکزی مرزبانی.

۲۴- نظارت فنی مرزبانی بر فعالیتهای فیزیکی و طرحهای اجرایی حاشیه مرز در کشور مقابل و اطمینان از عدم تضییع حقوق و منافع دولت و مرزنشینان و اعتراض یا جلوگیری از ادامه کار (بر حسب وضعیت) در صورت مغایرت با معاهدات دوجانبه و قوانین بین المللی.

۲۵- برآورد نیازمندیهای فنی با ارائه راهکارهای مناسب جهت بالابردن توان رزمی یگانهای مرزی و بهینه کردن کنترل مرز و اعلام به سازمان مرکزی مرزبانی.

۲۶- اجرای قوانین جاری کشور در آبهای داخلی.

۲۷- اجرای قوانین بین المللی یا داخلی (حسب مورد) در دریای سرزمینی (آبهای ساحلی).